

INDICATOR: WATERVERBRUIK PER INWONER

THEMA: WATER EN AQUATISCH MILIEU

1 BELANG VAN DE INDICATOR EN ELEMENTEN VOOR INTERPRETATIE-

Vraag achter de indicator:

Hoe evolueert het jaarlijkse gemiddelde verbruik van leidingwater per inwoner in het Brusselse Gewest?

Context van de indicator:

- Milieuproblematiek die aan de basis ligt van de indicator: rationeel beheer van de waterbronnen (een hernieuwbare bron met beperkte hernieuwingssnelheid en waarvan de zuiveringsbehandeling hoge economische kosten met zich meebrengt, een bron waarvan het verbruik leidt tot te zuiveren effluentlozingen; een bron waarvoor bepaalde gebruiksalternatieven bestaan)
- Deze problematiek wordt aangekaart in het kader van de planning in het BHG, met name in pijler 7 “De strategische waterhulpbronnen beschermen en waarderen” van het derde Waterbeheerplan (2022-2027)
- Vergelijkingselementen: waarde van de indicator in het Waals en in het Vlaams Gewest of op Belgisch niveau (de vergelijking dient echter wel rekening te houden met de stedelijke context van het BHG).

Te bereiken kwantitatieve doelstellingen en, desgevallend, statuut van de streefdoelen

Er zijn geen kwantitatieve doelstellingen gekend. De gewenste tendens is een “loskoppeling” van het waterverbruik met betrekking tot de aangroei van de bevolking en een vermindering van de waarde van de indicator doorheen de tijd. De doelstelling bestaat in het bereiken van een “efficiënte” waterconsumptie: een minimaal waterverbruik zonder in te boeten aan welbevinden.

2 METHODOLOGISCHE GRONDSLAGEN

Definitie:

De indicator meet het verbruik van **leidingwater** per inwoner, **door het totale gefactureerde waterverbruik (huishoudelijk en niet-huishoudelijk)** in het Brussels Gewest **te delen door het aantal inwoners**.

Deze indicator overschat dus het werkelijke verbruik, omdat hij ook het waterverbruik van niet-huishoudelijke sectoren (tertiaire sector, industriële sector, enz.) mee rekent.

Hij omvat niet:

- het indirecte waterverbruik van de gezinnen via hun verbruik van goederen en diensten (“watervoetafdruk”);
- het eventuele verbruik van niet-drinkbaar water (private waterwinningen, regenputten);
- het flessenwaterverbruik van de gezinnen.

Eenheid:

liter/dag/inwoner

Berekeningswijze en aangewende gegevens:

De gegevens in verband met het **jaarlijkse waterverbruik in m³ gefactureerd** op regionaal niveau (alle sectoren samen) komen overeen met het **waterverbruik zoals opgetekend door de meters**. Zij worden verstrekt door Vivaqua op basis van de statistieken van het dagelijks gemiddeld verbruik dat wordt vermenigvuldigd met 365 dagen om het jaarverbruik te bekomen.

Het verbruik voor een bepaald jaar wordt gedeeld door de officiële bevolking in het BHG op 1ste januari van datzelfde jaar (zonder de personen mee te rekenen, die in het wachtregister staan ingeschreven). Het verkregen resultaat wordt omgezet in liter/dag.

Bron van de aangewende gegevens:

- Gefactureerde leidingwaterverbruik, alle sectoren samen: Vivaqua, waterverbruik opgetekend door de meters: gegevens meegedeeld aan Leefmilieu Brussel
- Bevolking: BISA, "Thema's" - Bevolking, <https://bisa.brussels/themas/bevolking>

Aanbevolen periodiciteit voor het bijwerken van de indicator:

Jaarlijks

3 COMMENTAAR AANGAANDE DE METHODOLOGIE OF DE INTERPRETATIE VAN DE INDICATOR

Beperking van de indicator en gebruiksvoorzorgen:

Aangezien de indicator gebaseerd is op het gefactureerde waterverbruik in alle sectoren samen, overschat hij het werkelijke verbruik per inwoner.

Wanneer deze indicator gebruikt wordt om bv steden met elkaar te vergelijken, dient men er zich steeds van te vergewissen:

- of de indicator op het totale leidingwaterverbruik zich baseert of alleen op het huishoudelijke leidingwaterverbruik ;
- in dat laatste geval, of de definitie "huishoudelijk" slaat op de gebruiker (de inwoners in hun woning) of op het gebruik (water dat door de inwoners wordt gebruikt voor huishoudelijke doeleinden, thuis of op het werk, ...).

Aanvullende gegevens (voor interpretatie, meer gedetailleerde analyse, ...):

- Waterverbruik per inwoner, op basis van het huishoudelijk verbruik van alle Brusselse huishoudens (gegevens beschikbaar tot 2021)
- Penetratiepercentage van regenwaterreservoirs bij de Brusselse gezinnen (laatste beschikbare exhaustieve gegevens zijn afkomstig van de sociaaleconomische enquête 2001 van het NIS; andere onvolledige gegevens zijn afkomstig uit de resultaten van de peilingen van de milieubarometers)
- Verdeling van het huishoudelijke waterverbruik volgens het gebruik dat men ervan maakt (door Belgaqua gepubliceerde informatie, cf. Blauwboek, laatste editie: 2008)
- Waterverbruik naar gezinsgrootte

Andere commentaren:

Hoewel er een overvloedige literatuur bestaat over de factoren die bepalend zijn voor de leidingwaterconsumptie van de gezinnen, bestaat hierover tot op vandaag geen nauwkeurige studie voor de situatie in het Brusselse. Bovendien is het niet mogelijk om de evolutie van de indicator nauwkeurig te interpreteren wegens het ontbreken van bepaalde gegevens (geen inventaris van de regenwaterreservoirs of geen recente cijfers over de graad van penetratie).

4 VERBANDEN MET ANDERE INDICATOREN OF GEGEVENS (UIT HET RAPPORT OVER DE STAAT VAN HET BRUSSELSE LEEFMILIEU)

- Verbruik van het leidingwater: totaal en per sector
- Bevoorrading met leidingwater

5 VOORNAAMSTE INSTELLINGEN BETROKKEN BIJ DE ONTWIKKELING VAN GELIJKAARDIGE INDICATOREN (EUROPA, BELGIË, ANDERE INDIEN RELEVANT)

- Europees Milieuagentschap: "Water scarcity conditions in Europe"
- Waals Gewest: Etat de l'environnement wallon
 - "Ménages" - "Consommation d'eau de distribution"
 - "Utilisation de l'eau par les ménages"
- Vlaams Gewest: Vlaamse Milieumaatschappij (VMM), "Drinkwater" – "Waterverbruik huishoudens"

6 DEKKING IN RUIMTE EN TIJD

Beschikbare periode:

2002-20241

Geografische dekking van de gegevens:

Gewesten (en gemeenten tem 2021)

Datum waarop de indicator voor het laatst werd bijgewerkt:

September 2025

Datum waarop deze methodologische fiche voor het laatst werd bijgewerkt:

September 2025

